

[Ole M. Nielsen]

gen oven i prisen, og så går de ned og hjem eller nedlægger produktionen, som så flytter til udlandet, og så kan vi jo købe varerne dér.

Det danske samfund kommer under alle omstændigheder til at betale regningen for vore miljøkrav. Det er kun et spørgsmål om hvornår og hvordan, og det er jo i grunden slet ikke så galt.

Vi håber på en seriøs behandling i udvalget, så vi får den mest hensigtsmæssige udformning, men konstaterer, at når man ikke har erstatningskravet med i loven, har man ikke det mest komplicerede med, og det håber vi at finde ud af senere.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg vil gerne sige mange tak for en seriøs debat omkring dette lovforslag. Der blev nævnt nogle enkelte svære problemer, som vi fra Justitsministeriet vil bestræbe os på at give ordentlige og fyldestgørende besvarelser på under udvalgsarbejdet. Her vil jeg blot sige lidt om nogle hovedproblemer.

Det første er spørgsmålet om culpaansvar kontra objektivt ansvar. Jeg er enig med flere af de deltagende partirepræsentanter i, at det på forhånd kan synes noget mærkeligt, at man ikke skal kunne sige, at du har en klar skyld, men faktisk også kan give folk et ansvar for et hændeligt uheld. Det er jo det, der ligger i det objektive ansvar, at man giver et ansvar for et hændeligt uheld, og så synes man, det er naturligt, at det er en omkostning ved produktionen, og den må så bæres af produktionen.

Så kan det gå, som hr. Ole M. Nielsen sagde, at det jo i sidste ende bæres over priserne af dem, der køber de varer, der er produceret – vi kan jo altid drøfte de dér fordelingsmekanismer – men der er en produktionsomkostning ved disse produktioner, som vi karakteriserer som miljøfarlige, og den må så bæres på denne måde.

Når vi så kommer til afgrænsningen, er det jo altid svært. Jeg har forsøgt at ramme en mellemting mellem det, fru Inge Dahl-Sørensen ønskede, og det, fru Ebba Strange ønskede. Så må vi se, om jeg har sat mig mellem to stole, men vi må jo diskutere disse ting under udvalgsbehandlingen.

For så vidt angår den lovpligtige eller ikke-lovpligtige forsikring, har synspunktet hos os i

Justitsministeriet været, at hvis vi i dag beder om en lovpligtig forsikring, sådan som udvalget ønskede det, så beder vi om noget, der ikke rigtig er gennemprøvet, noget, der ikke er et marked for. Derfor har vi foretrukket at vente og se tiden an, fordi vi tror, at når man får dette ansvar for det hændelige uheld, så vil de fleste virksomheder forsøge at se, om ikke de kunne dække sig forsikringsmæssigt ind imod noget sådant, og så vil forsikringsbranchen begynde at udvikle produkter, der er rettet imod de enkelte virksomheders behov. Når vi så har fået et sådant marked, kan vi tage op og drøfte, om det nu skulle være obligatorisk.

Vi har jo under alle omstændigheder, når vi laver et objektivt ansvar, det problem, der hedder fremtidens fallenter. Vi har jo ikke alene det problem, at vi i denne lov, som naturligvis ikke kan have tilbagevirkende kraft, har en række miljøskader – det er det, miljøministeren kalder fortidens synder – vi har også et problem, der hedder fremtidens fallenter. Det er dem, der har ansvaret, men så lukker virksomheden; den går ned, og hvem skal så betale? Så er det samfundet, der skal betale.

Ville det så være rimeligt med en forsikringsordning? Dét må man sige, at for øjeblikket er markedet ikke så udviklet, at vi – synes jeg – kan tillade os at komme med en forsikringsordning, der er lovpligtig. Men jeg tror, der vil komme et marked for disse forsikringer, og så kan vi vende tilbage til det problem.

Så er der endelig spørgsmålet om de finansielle virksomheder. Dét synes jeg, det er et stort fremskridt, at Finansrådet frivilligt har fundet ud af, at nu hører også det at kigge på virksomhedernes miljøforhold med til en ordentlig læsesagsbehandling.

Jeg tror, både hr. Ole M. Nielsen og hr. Tom Behnke var inde på spørgsmålet, om der her er tale om det, man kalder branchemæssig solidaritet, sådan at forstå, at de gode skal betale for de dårlige. Nej, det er der ikke. Hvis en virksomhed går ned, bliver det ikke resten af branchen, der skal betale for det. Så bliver det i realiteten resten af samfundet, der skal betale for det.

(Kort bemærkning).

Ebba Strange (SF):

Jeg forstår godt de problemer, der kan ligge i at indføre en obligatorisk forsikringsordning